

N:o 164.

Af Herr Peter Petersson: Angående försäljning af samtliga militieboställen samt om användande af de dymedelst Statsverket tillflutna medel.

Då vi böra sträfva för att jemna och förenkla allt sådant som varit inveckladt och icke medföra lika fördelar för Staten och den enskilde, så har jag ansett nedannämnda förslag böra framställas till Riksdagens pröfning och afgörande.

Enligt Sveriges officiella statistik eger landet 1,672 mantal militieboställen, hvilka äro till största delen anslagna och anvisade tjenstemän såsom lön efter åsatt uppskattningsvärde. Detta värde är emellertid ej så noggrannt åsatt, utan lemna innehafvarne i de flesta fall en dubbelt högre inkomst.

Detta är s. k. goda boställen; men det finnes äfven motsatsen häraf eller dåliga boställen, hvilka ej lemna innehafvarne stort högre inkomst än uppskattningsvärdet — ett aflöningsätt som således är i hög grad orättvist och ojemnt fördeladt, emedan det lemna innehafvarne af samma lönegrad olika inkomster.

Dessa hemman eller militieboställen hafva ett taxeringsvärde af 46 millioner Riksdaler Riksmünt men lemna likväl ej Statskassan en högre inkomst än 1,500,000 Riksdaler samma münt eller något öfver 3 procent. Denna afkastning måste anses vara för låg i jemförelse med det värde, som penningen i allmänhet eger inom vårt land, och då härtill kommer att dessa hemman i nuvarande innehafvares händer ej erhålla den vård och det underhåll, som hemman hvilka besittas under everldelig eganderätt, vore det efter mitt förmenande mera fördelaktigt i alla afseenden, att dessa hemman försåldes till den högstbjudande. För att likväl ej förorsaka allt för stor rubbning, borde denna försäljning ske efter hand och endast i mån af nuvarande innehafvares afgång. Derigenom vunnes naturligtvis den fördel att ej för många hemman komme att utbjudas samtidigt och derigenom afyttras till allt för lågt pris; ty »då tillgången är god, är marknaden flau». — Om man endast beräknar 5 procent af kapitalet, som säkerligen uppginge till 50 millioner Riksdaler, skulle detta lemna en inkomst af närmare 2,500,000 Riksdaler förutom de fördelar som skulle tillskyndas det allmänna, hvilka vore af ej otvetydig beskaffenhet; ty 1:o skulle den jord, som sålunda blefve försåld, komma att åläggas de onera som åtfölja vanlig kronojord; och 2:o skulle en mängd indirekta utgifter minskas, såsom kostnader för synebesigtningar vid af- och tillträden m. m.

Bih. till Riksd. Prot. 1868. 1 Saml. 2 Afd. 2 Band. 9 Häft.

De stora tillgångar, som härigenom skulle blifva tillgängliga för Statsverket, komma väl till pass i våra tider, då i allmänhet inkomster och utgifter ej gå riktigt väl tillsammans, utan de sednare alltid hafva en benägenhet att uppgå till högre belopp än de förra. Då Riksdagen nu i sista hand kommer att disponera öfver dessa tillgångar, är jag öfvertygad om, att de skola komma att användas till ett älskadt fosterlands bästa.

Jag vågar därför vördsamast föreslå,

att Riksdagen måtte besluta, att alla militieboställen skola, efter nuvarande innehafvares afgang, försäljas, och de medel, som i följd häraf komma att tillfalla Statsverket, i första rummet användas till allmänt nyttiga och produktiva företag.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles ödmjukligen.

Stockholm den 25 Januari 1868.

P. Petersson

från Kronobergs län.

N:o 165.

Af Herr Peter Petersson: Angående underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t, derom att en del af Smålands hussarregemente måtte få afsitta.

Vid flere föregående riksdagar hafva förnyade önskingar framkommit från rustningsskyldige inom Småland om någon lindring i detta deras alltför tryckande besvär. Billigheten af dessa klagomål har visserligen af Ständerna, som redan vid 1840—1841 årens Riksdag ingingo till Kongl. Maj:t med underdånig hemställan, att Smålands hussarregemente, som är förlagdt inom Jönköpings, Kronobergs och Calmar län, och som numera utgöres af endast 500 man, måtte i likhet med den förut afsutna delen af regementet, eller grenadier-bataljonen, äfvenledes afsitta, har likväl icke vunnit Kongl. Maj:ts nådiga bifall.

Redan vunnit erfarenhet borde således mana mig till tystnad, men på nedan anförda skäl, och då jag så noga känner den betryckta ställning, hvaruti